

10-24/18/1968.

AMINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

35/8

530

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
18. számú
UTASÍTÁSA

Budapest, 1968. évi szeptember hó 12-én.

Tárgy: A helyszíni bírságolás végrehajtásának szabályozása.

A rendőrség az 1968. évi I. számú törvény (a továbbiakban: Tv.) 83-86. §-a alapján a 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: R.) meghatározott

- külföldiek rendészetével (R. 4. §.),
- tiltott fürdés (R. 15. §.),
- csendháborítás (R. 23. §.),
- közúti-, vasúti-, víziközlekedési szabályok megszegésével (R. 62. §. alapján az R. 43-58. §§.) kapcsolatos, továbbá a
- köztisztasági (R. 71. §.),
- parkrongálás (R. 140. §.) szabálysértések elkövetőivel szemben helyszíni bírságot alkalmazhat.

A 10/1968. BM számú utasítás 31. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egységes és törvényes gyakorlat biztosítása érdekében, az alábbi

u t a s í t á s t

adom:

A helyszíni bírságolás személyi hatálya

1. Helyszíni bírság — a 2. pontban megjelöltek kivételével bármely magyar, illetve nem magyar állampolgárral szemben kiszabható.
2. Nem alkalmazható helyszíni bírság a
 - a) diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező külföldi állampolgárokkal (Tv. 3. §.) továbbá
 - b) fiatalokkal (Tv. 27. §.), valamint a
 - c) katonákkal (Tv. 28. §.) szemben.

3. Ha a 2. pontban megjelölt személyek szabálysértést követnek el és a figyelmeztetés nem látszik megfelelő intézkedésnek, feljelentésükre az általános szabályok az irányadók.

Helyszíni bírság alkalmazását kizáró okok

4. Nem alkalmazható a helyszíni bírság, ha

a) a figyelmeztetés is elegendő;

b) az elkövetés módjára, vagy az elkövető személyi körülményeire tekintettel szabálysértési eljárás kezdeményezése indokolt. Így különösen, ha

- az elkövető a tiltott fürdést élete vagy testi épsége komoly veszélyeztetésével;
- a csendháborítást — a garázdaság tényállását meg nem valósítható módon — a közcsend jelentős megzavarásával;
- a köztisztasági szabályok megsértését a közegészség jelentősebb veszélyeztetésével,
- a parkrongálást a társadalmi tulajdonban jelentősebb kár okozásával valósította meg, továbbá, ha
- az elkövető semmiféle gépjármű vezetésére jogosító hatósági engedéllyel nem rendelkezik, vagy a gépjármű vezetését ilyen személynek átengedi (helyszíni bírsággal tehát kizárólag az a gépjárművezető sújtható, aki nem a megfelelő nemű és üzemű gépjármű vezetésére jogosító hatósági engedéllyel rendelkezik);
- a gépjárművezető a szeszital vagy kábítószer fogyasztás után tovább vezette gépjárművét (helyszíni bírsággal tehát kizárólag az a gépjárművezető sújtható, aki a hajtóművet beindította ugyan, de akit a tettenérés megakadályozott a vezetésben), valamint, ha
- az elkövető a szabálysértő magatartásával súlyos kimenetelű közlekedési baleseti helyzet veszélyét idézte elő és az csak a mások lélekjelenléte vagy a véletlen eredményeként maradt el;

c) a közúti közlekedési baleset során

- személyi sérülés történt és a sérült nem vagy nem kizárólag a baleset okozója;
- valamelyik járműben a bekövetkezett kár az 1000 forintot jelentősen meghaladja;
- a balesetet a gépjárművezető tömegszállító jármű (autóbusz, villamos, trolibusz stb.) vezetése közben okozta;

- a baleset elkövetőinek száma 3 vagy ennél több személy (ilyen esetben — ha egyébként az eset összes körülményei a helyszíni bírság kiszabását lehetővé tenné — a feljelentésben erre utalni kell);
 - a baleset valamelyik elkövetője vagy károsultja diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező személy;
- d) az elkövető nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, vagy ha a helyszíni bírság összegének átadását, illetve a postai befizetőlap átvételét megtagadja,
- e) a b), c) és d) alpontban megjelölt esetekben az elkövető ellen szabálysértési feljelentést kell tenni.

Felhatalmazás a helyszíni bírság alkalmazására

5. Helyszíni bírság alkalmazására jogosultak:

- a) a külföldiek jelentkezésére vagy tartózkodására vonatkozó szabályok megsértőivel szemben a BM KEOKH-nál a vezető, a rendőrfőkapitányságok területén a rendőrfőkapitányság vezetője megbízása alapján az illetékes KEOKH előadó(k);
 - b) a külföldiek be-(ki-)jelentkezésére vonatkozó szabályok megszegőivel szemben a rendőrkapitányság vezetője által megbízott igazgatásrendészeti előadó(k);
 - c) az a), b) alpontban fel nem sorolt minden egyéb helyszíni bírsággal sújtható szabálysértés elkövetőjével szemben a BM közrendvédelmi és közlekedésrendészeti osztályok vezetői, továbbá az I., illetve II. fokú rendőrhatalóságok vezetői (helyettesei) által megbízott rendőrök.
6. A megbízás kiterjedhet a jelen utasításban megjelölt valamennyi, vagy egyes szabálysértések (pl. vasúti szabálysértés stb.) elkövetőinek helyszíni bírságolására.
7. A 4/1965. BM sz. utasítás 23. pontjában foglalt rendelkezések alapján adott megbízást a továbbiakban is érvényesnek kell tekinteni, azonban a megbízásra jogosult vezető gondoskodjon arról, hogy a helyszíni bírságolással megbízottak az 1968. október 1-től helyszínbírságozható újabb szabálysértésekre vonatkozó tudnivalókat is megfelelően elsajátítsák, s abból legkésőbb 1969. január 1-ig kiegészítő vizsgát tegyenek. A kiegészítő vizsga sikeres elvégzése előtt a vizsga tárgyát képező szabálysértések miatt helyszíni bírságot nem alkalmazhatnak.
8. A vizsgakötelezettség az új megbízásokra értelemszerűen vonatkozik. A megbízást írásban (parancsban) kell kiadni. A parancskivonatot a megbízott rendőrnek át kell adni.

Helyszíni bírság alkalmazásának módja

9. A helyszíni bírság alkalmazása „nyugta-ellennyugta”, vagy „postai befizetőlap” felhasználásával történhet.
10. A kiszabott bírságnak a helyszínen történő lerovása esetén a bírságot alkalmazó rendőr a részére kiadott „nyugta-ellennyugta” tömbből annyi darab nyugtaszelvényt ad át a szabálysértés elkövetőjének, ahányszor 10 forintra bírságolta. Az egyes nyugtaszelvények kizárólag a betűrend szerint választhatók. (téphetők) le a rendőrnél maradó „ellennyugtá”-ról (továbbiakban: tőszelvény).
11. Ha az intézkedő rendőr a szabálysértést elkövető gépjárművezetővel szemben — annak távollétében — alkalmaz helyszíni bírságolást, vagy ha az elkövető a cselekményt elismeri ugyan, de a bírságot a helyszínen leróni nem tudja (nincs nála pénz stb.), a bírságolás postai befizetési lap megküldésével, illetve átadásával történik. A postai befizetési lap megküldésekor a Tv. 85. §-ában foglaltak alapján és a jelen utasítás 12. pontjában felsoroltak értelem szerű alkalmazásával kell eljárni.
12. A postai befizetési lapon történő helyszíni bírság kiszabása során, ha az elkövető jelen van
 - a) a helyszínen (tintával) kell kitölteni a tőszelvény mindkét oldalának rovatait;
 - b) a postai feladóvevény hátoldalán levő figyelmeztető szelvényen meg kell jelölni (alá kell húzni) a helyszíni bírság kiszabásának alapjául szolgáló cselekményt;
 - c) a helyszíni bírság lerovását igazoló lapon az erre kijelölt rovatba kell beírni (számmal és betűvel) a kiszabott bírság összegét;
 - d) a postai feladóvevény és a helyszíni bírság lerovását igazoló levelezőlap szelvényeket együtt, egymástól el nem választva kell átadni a megbírságottnak. Egyben fel kell hívni a figyelmét arra, hogy a helyszíni bírság lerovása a megfelelő értékű illetékbélyegnek az igazolólapra való felragasztásával történik. Az illetékbélyeggel ellátott igazolólapot 15 napon belül ajánlva kell feladni. Figyelmeztetni kell a teljesítés elmulasztásának következményeire is;
 - e) ha a helyszíni bírság gépjárművezetővel szemben kerül alkalmazásra, az elkövetőtől betétlapot is el kell venni, és azt a befizetési lap tőszelvényéhez kell csatolni (tűzni);
 - f) a tőszelvénynek a tényállást röviden rögzítő részét az elkövető előtt fel kell olvasni és aláírásával el kell ismertetni (Tv. 84. §.).
13. Ha a helyszíni bírság befizetése megtörtént, a posta a helyszíni bírság lerovását igazoló „Levelezőlap” szelvényt

a bírságoló rendőr szolgálati helyére küldi meg. A szelvény megérkezése után azt az azonos számú és sorszámú tőszelvényhez kell csatolni. Ezzel a helyszíni bírságolási eljárás befejeződött.

14. Amennyiben a „Levelezőlap” szelvény a befizetésre biztosított 15 nap határidő elteltétől számított további 15 napon belül nem érkezik vissza a bírságoló rendőr szolgálati helyére

a) ha a gépjárművezetőt távollétében bírságolta meg, el-
lene a szabálysértési feljelentést meg kell tenni (Tv. 86. §.), amelyben utalni kell a kiszabott helyszíni bírság összegére és fel kell tüntetni a postai befizetőlap sorozat- és sorszámát is;

b) ha az elkövető a postai befizetőlapot a helyszínen vette át, a bírság behajtására kell intézkedni [Tv. 72. §. (2) bek. b) alpont].

Eljárás a jelentéktelenebb közúti közlekedési balesetek ügyében

15. Ha a figyelmeztetés nem látszik elegendő intézkedésnek, a jelentéktelenebb közúti közlekedési baleset elkövetőjével (okozójával) szemben történő helyszíni bírságolás során a 9—14. pontokban foglalt általános szabályok szerint kell eljárni.

16. A figyelmeztetés vagy a helyszíni bírság kiszabásával egyidejűleg az elkövető személyi igazolványa alapján a helyszínen — két példányban — ki kell tölteni a 2. számú minta szerinti „Igazoló lap”-ot. A nem kívánt szövegrészt törölni kell és a megfelelő rovatban el kell ismertetni az elkövetővel felelősségét. Ezután a kitöltött „Igazoló lap” eredeti példányát át kell adni a közlekedési balesetben vétlen, a másolati példányát pedig a balesetért felelős személynek. Az aláírás megtagadása esetén a szabálysértési feljelentést meg kell tenni.

Vegyes rendelkezések

17. A helyszíni bírság — a Tv. 83. §. (2) bekezdésében meghatározott alsó és felső határ között — az elkövetett szabálysértés súlyossági fokának gondos mérlegelésével 10, 20, 30 stb. forintos (kerek) összegben szabható ki.

18. Az igénylő szervezeteknek (közrendvédelmi, közlekedésrendészeti osztályok és alosztályok) az igénylés (központi ellátás) útján kapott „nyugta-ellennyugta”, illetve „postai befizetőlap” nyomtatványtömbökkel érkező NA—1126—27. sz. „anyagkiadási utalvány”-t gyűjtőszámon kell beiktatni. Az iktatószámot — iktatóbélyegző lenyomata nélkül — rá kell írni az ugyanazon anyagkiutalással érkező valamennyi tömb első borítólapjára. Az igénylő szerv a

hozzá felterjesztett (29. pont) tőszelvény-tömböket helyezze irattárba. A selejtezést a rendőrség ügykezelési szabályzatának vonatkozó rendelkezései szerint (5/1966. sz. belügyminiszterhelyettesi parancs 81. pont, illetve annak 4. sz. melléklete) kell végrehajtani.

19. A „nyugta-ellennyugta” és a „postai befizetési lap” tömböket az 1. sz. minta szerinti kimutatás felhasználásával kell az intézkedésre jogosult rendőröknek kiadni, illetve — a felhasználás után — bevonni.

20. A felhasználó rendőri szerveknek (közlekedésrendészet, őrsök, ideértve a körzetmegbízottakat is) a postai befizetőlap „levelezőlap” szelvény címrovatába — használatba vétel előtt — be kell vezetniük a szerv megnevezését és címét. A postai befizetési laptömbök kiadása során a „kimutatás” sorszám rovatába „B” betűjelzést kell alkalmazni.

21. A helyszíni bírsággal megbízott rendőr a szolgálati ideje alatt befolyt helyszíni bírság összegét a pénz átvételétől számított 48 órán belül köteles illetékbélyegekre átváltani és azt a nyugta-ellennyugta tömb borítólapjának belső oldalára felragasztani.

22. A helyszíni bírság során befolyt pénzösszeg, valamint az illetékbélyegek kezeléséért a rendőr anyagilag és fegyelmileg felelős.

23. A felhasználó szervek parancsnokai (továbbiakban: parancsnokok) a felragasztott illetékbélyegeket — az ellenőrzés során — a szerv bélyegzőjével kötelesek érvényteleníteni.

A kihelyezett körzetmegbízottak az érvénytelenítést maguk végzik.

24. A rendőrök részére kiadott „nyugta-ellennyugta” és „postai befizetési lap” tömböket az illetékes parancsnokok rendszeresen kötelesek ellenőrizni.

25. A kiadott „nyugta-ellennyugta” tömböt a rendőr akkor szolgáltatathatja vissza, amikor az összes nyugtaszelvény felhasználást nyert. Más esetben a részére kiadott tömböt csak akkor adhatja le, ha a szolgálata teljesítésében huzamosabb ideig akadályozva van (tartós szabadság, vezénylés, hosszabb betegség stb.). A visszaszolgáltató tömb tőszelvényeinek, illetve a borítólapokra felragasztott illetékbélyegek értékének meg kell egyeznie a felhasznált „nyugta” szelvények értékével.

26. A parancsnoknak a felhasználás után visszaszolgáltató tömböket ellenőriznie kell, különösen tekintetben, hogy megtörtént-e;

— a postai befizetési lap lerovást igazoló szelvényének a visszamaradt tőszelvényhez csatolása (fűzése),

- ha az igazoló szelvény nem érkezett meg, a behajtás elrendelés számának a tőszelvényeire való feljegyzése,
- a nyugta-ellennyugta tömbök borítólapjának belső oldalán az illetékbélyegek felragasztása és érvénytelenítése.

A felügyeleti szervek az általános ellenőrzések keretében ellenőrzik a tőszelvények kezelését, a nyugta-ellennyugta szelvények, illetve a postai befizetőlapok rendeltetésszerű felhasználását.

27. A parancsnok az ellenőrzés megtörténtét a tőszelvények borítólapjára köteles feljegyezni és aláírásával igazolni. Az ellenőrzés során tapasztalt hiányosságokról, rendellenességekről jelentést kell készíteni, illetve — ha indokolt — az illetékes anyagi vagy pénzügyi szerv köteles kárjegyzőkönyvet felvenni.
28. Az újformájú „nyugta-ellennyugta” és „postai befizetőlap” valamint az „Igazoló lap” nyomtatványok legyártásáról, továbbá az igénylő szervek ellátásáról az anyagi szolgálat útján a BM I. Főcsoportfőnökség gondoskodik.
29. A felhasználó szervek az azonos átvételi elismervényen (elosztón) és iktatószámon átvett valamennyi „befizetőlap”, illetve „nyugtaszelvény” felhasználása után visszamaradt tőszelvénytömböket — jelentés kíséretében — az igénylő szervekhez kell felterjeszteni. A jelentésben fel kell tüntetni a tömbök sor- és tömbszámát. Ha a befizetőlapok felhasználása során esetleg hiány, illetve kárjegyzőkönyv készült (27. pont), a jelentéshez csatolni kell azok másolati példányát is.
30. Az újformájú „nyugta-ellennyugta”, illetve a „postai befizetési lap” felhasználására csak a régi nyomtatványok felhasználása után kerülhet sor.
31. Az „Igazoló lap”-okkal történő első ellátás — a budapesti, megyei rendőrfőkapitányság útján — központilag történik, a további folyamatos igénylésről az igénylő szervek saját hatáskörükben gondoskodnak.
32. Az „Igazoló lap”-ok kezelése — célszerű felhasználásának ellenőrzése érdekében — a parancsnok feladata.
33. A helyszíni bírsággal kapcsolatos statisztikai adat szolgáltatásra a vonatkozó utasítás az irányadó.
34. Ezen utasítás folyó év október hó 1-én lép hatályba. Egyidejűleg az 1965. évi 4. sz. belügyminiszteri utasítás — az 1968. évi 10. sz. belügyminiszteri utasítás 31. pontja alapján —, és az 1966. évi 17. sz. belügyminiszterhelyettesi utasítás teljesen, az 1967. évi 23. sz. belügyminiszterhelyettesi utasítás 86. pontja hatályát veszti.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

K I M U T A T Á S

1. sz. melléklet
Őrs (alosztály, osztály)

a helyszíni bírságolási „Nyugta-ellenyugta”, illetve „Postai befizető lap”-tömb kiadásáról,
valamint ezek tőszelvényének bevonásáról

Sorszám	N é v	Rendfokozat	Kiadás ideje: év, hó, nap	Sorozat- és sorszám		Az átvevő aláírása	A bevonás ideje: év, hó, nap	Illeték-bélyeg értéke	A visszavevő aláírása
				Sorozatszám	Sorszámtól, sorszámig				

..... Rendőrkapitányság

I G A Z O L Ó L A P

felelősség (közös) megállapításáról közlekedési baleseti ügyben

..... (szig. sz.:)

város, község utca, tér szám alatti lakos
által vezetett frsz.-ú (hajtott) járművével a mai
napon (..... sz. országúton a km-kötől kb méterre)
..... szabályainak megsértése következtében össze-
ütközött a (szig. sz.:)

város, község utca, tér szám alatti lakos által
vezetett frsz.-ú (hajtott) járművel.
Az összeütközésért szabályai megsértése miatt
..... is felelős. Ezért
elkövetőt(-ket) az 1968:I. tv. alapján figyelmeztetésben részesítem — Ft,
azaz Ft helyszíni bírsággal sújtom.

A járművek közül a frsz.-ú
míg a frsz.-ú rongálódott meg.

....., 19..... év hó nap.

A szabálysértés elkövetését elismerem:

.....
elkövető.....
rendőr